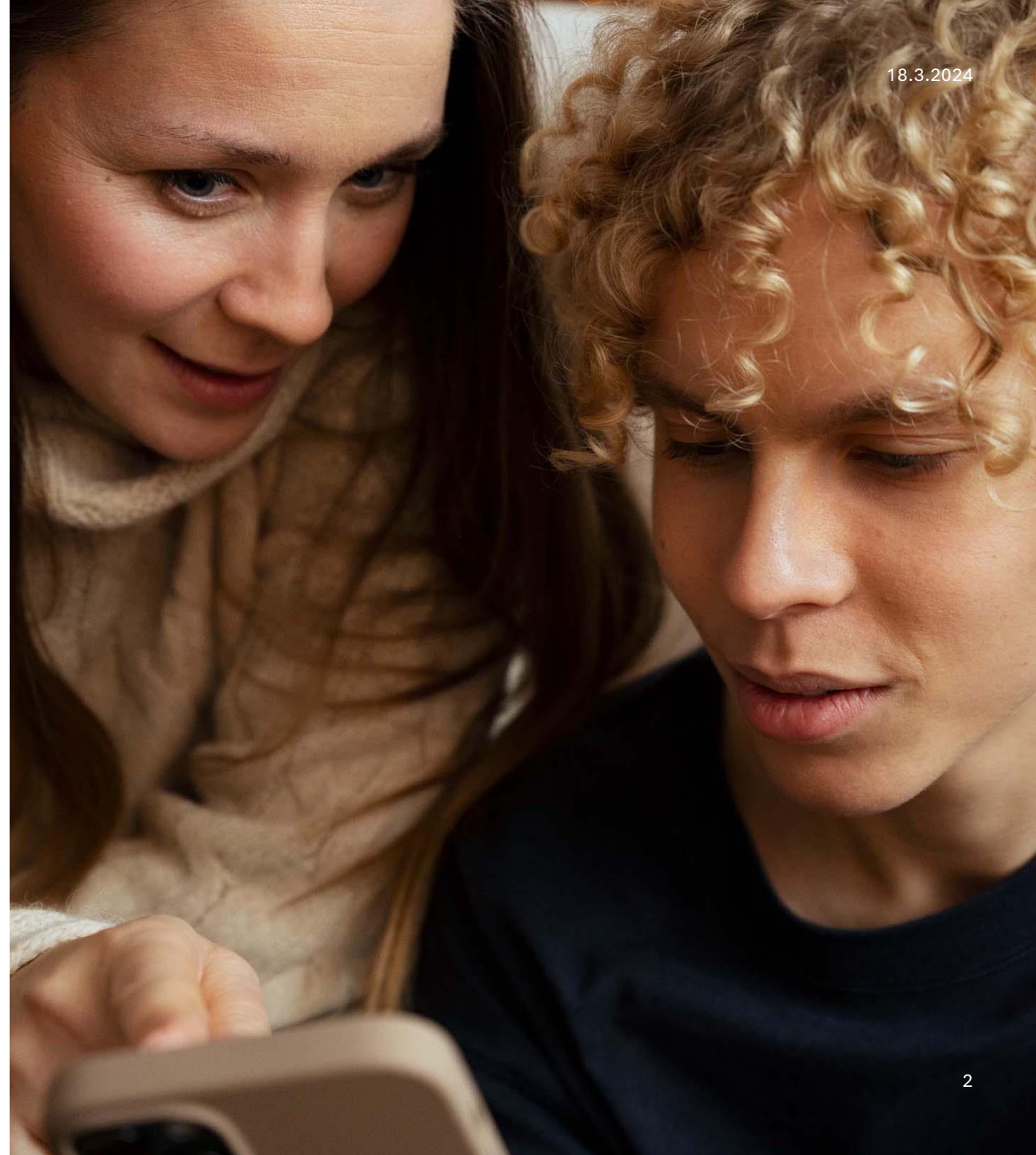
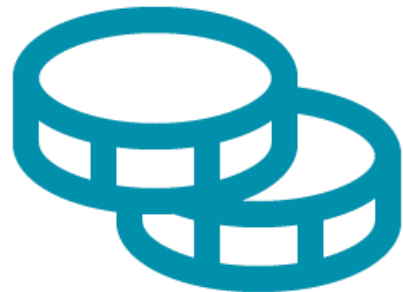

SPARANDE ÄR TILL FÖR ALLA

INFOPAKETETS INNEHÅLL:

- Varför bör alla spara?
- Vad är fenomenet ränta på ränta och varför är det särskilt viktigt för ungdomar?
- Vilka är sparalternativen?
 - Sparkonto, BSP, fondsparande
- Hantera risk genom spridning
- Uppgifter

VARFÖR BÖR ALLA SPARA?

När du sparar är du beredd på överraskande situationer.

Det händer och sker ibland i livet. Med besparingar kan du undvika de flesta penningbekymmer, när en tvättmaskin som går sönder eller ett husdjurs veterinärräkning inte tömmer ditt konto.

Genom att spara kan du göra de saker du vill göra.

Skulle du vilja gå på en spelning med ditt favoritband eller åka på en resa? Eller spara extra för din framtida studerandebudget? Med besparingar kan du göra saker som ger dig glädje.

Sparande ökar ditt välbefinnande.

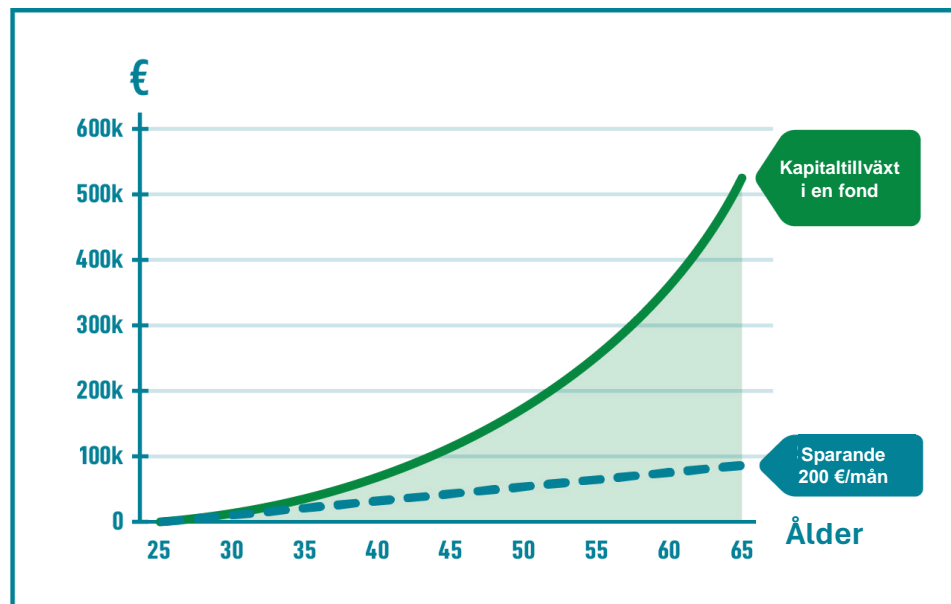
När du inte behöver stressa över pengar och räkna cent i mataffären kan du använda din tid och energi på saker som är viktiga för dig.

TIDEN ERSÄTTER DET PLACERADE BELOPPET

Ju större belopp du har placerat, desto större belopp är det möjligt att få som avkastning. Därmed är också avkastningen högre år för år.

Ju längre tid besparingarna hinner generera ränta, desto större pott har du som trygghet i framtiden.

Fenomenet ränta på ränta

När din placering ger vinst läggs den avkastning som uppstår till placeringens kapital. Det belopp du placerar är alltså större i fortsättningen.

TID ÄR NYCKELN FÖR FENOMENET RÄNTA PÅ RÄNTA:

Mikko börjar spara vid 20 års ålder och överför 50 € till en fond varje månad. Med en avkastning på 7 % har han 3 580 euro vid 25 års ålder (varav 580 € är avkastning).

Minna börjar spara vid 15 års ålder och överför 50 € till en fond varje månad. Med en avkastning på 7 % har hon 8 654 euro vid 25 års ålder (varav 2 654 € är avkastning).

*Baserat på en förväntad avkastning på 7 % per år.

JU LÄNGRE TID DU SPARAR, DESTO MER DRAR DU NYTTA AV FENOMENET RÄNTA PÅ RÄNTA:

Exempel: Hur stora besparingar kan du få om du sparar 100 € i månaden?

5 år

7 160 €
varav avkastning
1 150 €*

10 år

17 200 €
varav avkastning
5 200 €*

20 år

51 000 €
varav avkastning
27 000 €*

*Baserat på en förväntad avkastning på 7 % per år.

HUR KAN MAN SPARA?

Vi tar en titt på tre
vanliga sparobjekt:

- **Sparkonto**
- **Bostadssparande**
- **Fondsparande**

SPARKONTO

- Förutom ett brukskonto lönar det sig ofta att också ha ett annat konto. På så sätt finns inte alla dina besparingar på kontot bakom betalkortet, till exempel om du av misstag lämnar över dina kortuppgifter i fel händer.
- Du kan spara på ett sparkonto för ett specifikt mål eller hålla det som en buffert för sämre tider. Du får tillgång till pengarna på sparkontot så fort du behöver dem.
- Ett spardepositionskonto omfattas av en insättningsgaranti, vilket innebär att du kan få tillbaka din insättning, inklusive ränta, upp till 100 000 euro, även om banken blir insolvent.
- Ett sparkonto är det bästa alternativet om du sparar en mycket kort tid.

Tips! Om du har mer besparingar lönar det sig att tänka på andra, mer produktiva alternativ. Genom att acceptera även en liten risk kan du uppnå mer avkastning.

BOSTADSSPARANDE

- När du äger ditt hem och betalar av ett bostadslån kan en del av dina boendekostnader (dvs. låneamortering) öka din förmögenhet varje månad.
- När du bor på hyra hamnar dina totala boendekostnader i hyresvärdens ficka.
- Det finns också en risk förknippad med att äga en bostad, eftersom bostadens värde kan variera:
 - Om området utvecklas, efterfrågan ökar och du tar väl hand om bostadens skick kan du sälja bostaden senare till ett högre pris än du köpte den.
 - Om efterfrågan på bostäder minskar i området eller bostadens skick försämras kan värdet på bostaden minska och du kan behöva sälja den billigare än du köpte den.

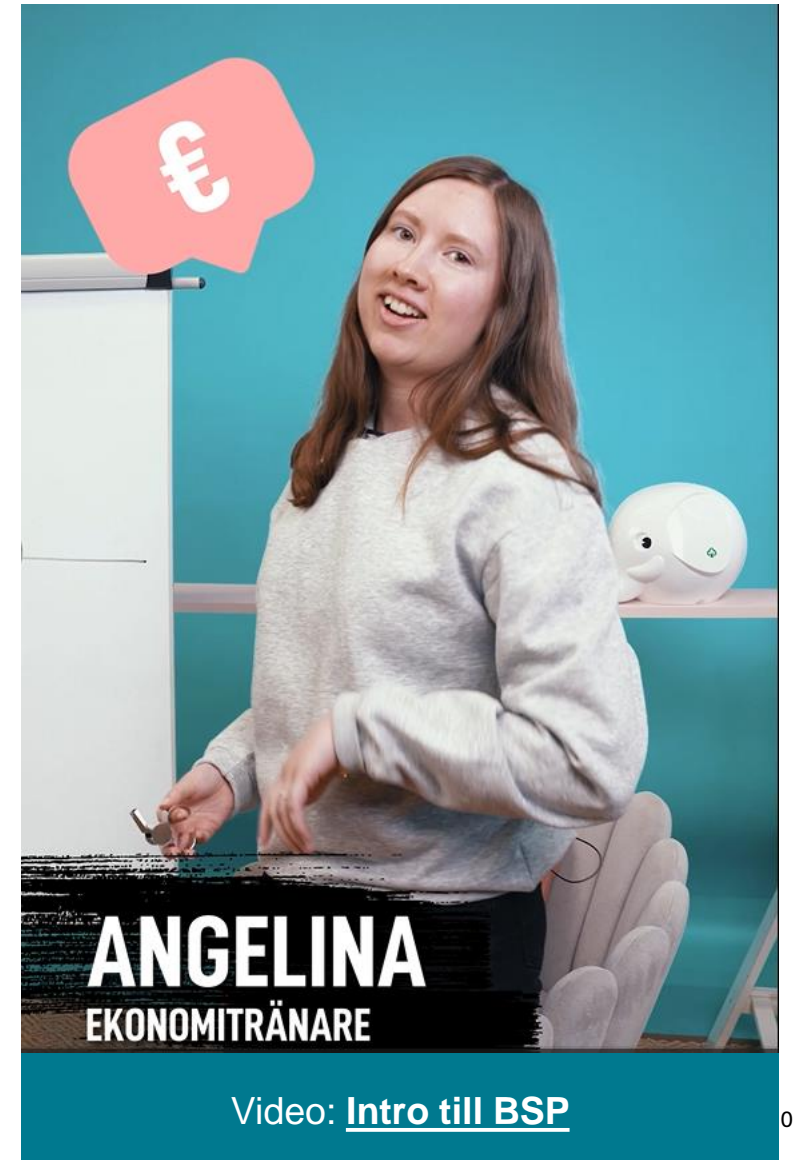
ETT BOSTADSSPARPREMIEKONTO, ELLER BSP-KONTO, ÄR LÄMPLIGT FÖR EN UNG BOSTADSSPARARE

Du kan öppna ett bostadssparpremiekonto, om

- du har fyllt 15 år
- du kanske vill köpa en bostad i framtiden
- du inte tidigare har ägt 50 % eller mer av en bostad eller bostadsbyggnad.

Fördelarna med ett BSP-konto:

- Du får 1 % gottgörelseränta på dina besparingar varje år
- När du ansöker om ett BSP-lån och köper din första bostad får du dessutom skattefri ränta på 2–4 % på dina besparingar
- En lägre BSP-låneränta och en kostnadsfri statsborgen.

SÅ HÄR FUNGERAR BSP-SPARANDE

Insättningar på ett BSP-konto ska göras för minst åtta kalenderkvartal (till exempel januari–mars). De behöver inte vara i följd, du kan också ta en paus från sparandet.

Det sparade beloppet ska vara minst 150 euro och högst 4 500 euro per kalenderårskvartal.

När kontots kriterier är uppfyllda och du har sparat 10 % av köpesumman för din första bostad på ditt BSP-konto har du möjlighet att ansöka om ett BSP-lån.

Det skadar inte att BSP-spara, även om du inte vet om du vill köpa en bostad i framtiden. Om dina planer ändras kan du avsluta ditt konto och överföra dina besparingar till andra objekt.

FONDSPARANDE

- Genom att placera i fonder kan du låta pengarna arbeta för dig och sträva efter en högre avkastning på dina besparingar än om de ligger på ditt konto.
- Fondsparande är enkelt: du köper en andel i fonden och låter en placeringsexpert, det vill säga en portföljförvaltare, ta hand om placerandet för din räkning.
- Fonderna innebär också utgifter, som du alltid bör ta reda på i förväg.
- Alla pengar som placeras i fonden samlas i en pott och portföljförvaltaren sköter om att de placeras på marknaden enligt de kriterier som definieras i fonden.
- Fonder kan investera i räntor, aktier eller båda – och dessa val kan användas för att reglera fondens risknivå och avkastningsförväntningar.
- Det finns också olika fonder med olika teman i fondurvalet – till exempel miljöfonder som placerar i olika miljöinnovationer.

Ränta = priset på pengar. Låntagaren betalar långivaren ersättning för den tid då de lånade pengarna inte står till långivarens förfogande.

Aktie = en liten andel av ett företag.

HURUDANA FONDER FINNS DET?

Räntefonder

Placerar i statsobligationer eller företagslån

Låg risk, låg avkastningsförväntning (ca 3 %/år)

Blandfonder

Placerar i både räntor och aktier

Medelhög risk och avkastningsförväntning (ca 3–6 %/år)

Aktiefonder

Placerar i aktier, det vill säga i företagens affärsverksamhet

Hög risk, hög avkastningsförväntning (ca 7 %/år)

Du kan läsa mer om de olika fondalternativen på bankernas webbplatser och be din bank om råd om den lämpligaste fondlösningen för dig.

Den beräknade avkastningsförväntningen baseras på historisk avkastning och är ingen garanti för en framtida avkastning.

ATT VÄLJA FOND OCH BÖRJA PLACERA

- Om du vill börja fonsdspara kan du kontakta din bank som hjälper dig att välja rätt fond och komma igång.
- När du väljer en fond är det bra att tänka på dina egna mål:
 - **Varför vill du spara?** Sparar du exempelvis till en semesterresa, en bil, pension eller en dålig/bra dag?
 - **Vilken tidsplan har du för att uppnå ditt mål?** Om tiden för att uppnå ditt sparmål är kort, bör du inte ta en hög risk för fluktuationer i värdet på din placering.
 - **Hurudan är din risktolerans och -villighet?** En hög avkastningsförväntning går hand i hand med en högre risk, vilket innebär högre värdefluktuationer längs vägen.
- Du kan göra **enskilda fondköp** till vilket belopp som helst vid en tidpunkt som passar dig.
- Du kan också ingå ett **avtal om månadssparande**, där det belopp du väljer automatiskt överförs en gång i månaden från ditt konto till de fonder du har valt. Du kan också enkelt minska eller höja beloppet om din ekonomiska situation förändras.

ATT VÄLJA FOND OCH KOMMA IGÅNG

- När du väljer en fond är det bra att tänka på dina egna mål:
 - **Varför vill du spara?** Sparar du exempelvis till en semesterresa, en bil, pension eller en dålig/bra dag?
 - **Vilken tidsplan har du för att uppnå ditt mål?** Om tiden för att uppnå ditt sparmål är kort, bör du inte ta en hög risk för fluktuationer i värdet på din placering.
 - **Hurudan är din risktolerans och -villighet?** En hög avkastningsförväntning går hand i hand med en högre risk, vilket innebär högre värdefluktuationer längs vägen.
- Du kan göra **enskilda fondköp** till vilket belopp som helst vid en tidpunkt som passar dig eller du kan ingå ett **avtal om månadssparande**, vilket innebär att sparandet har automatiserats för din räkning.
- Om du vill börja fondspara kan du kontakta din egen bank. Du får personlig hjälp med att välja rätt fond och komma igång.

Avtal om månadssparande:

det belopp du väljer överförs automatiskt en gång i månaden från ditt konto till de fonder du har valt.

Du kan enkelt minska eller höja beloppet om din ekonomiska situation förändras.

Tips!

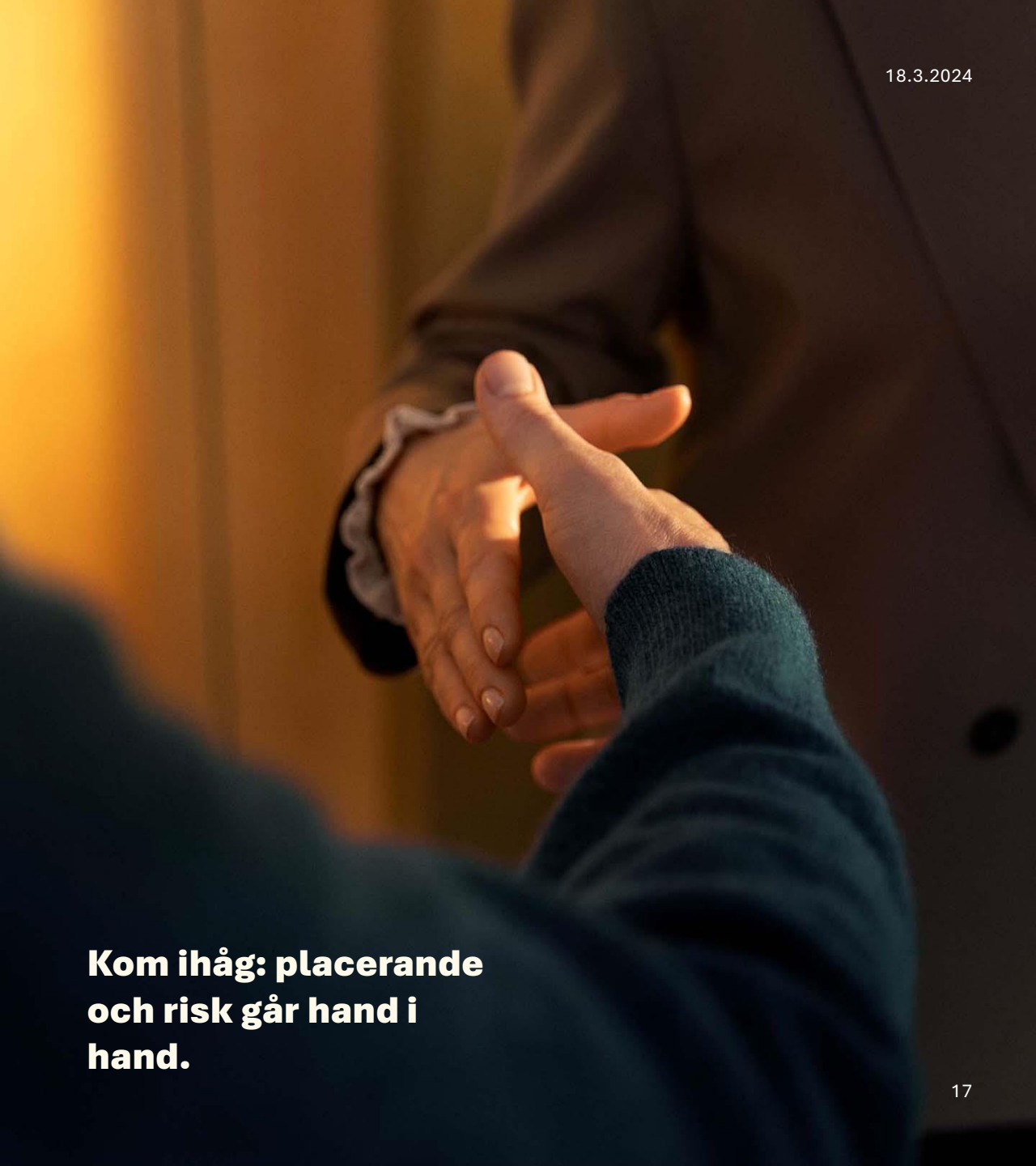
Gör sparande till en del av den dagliga budgeteringen och spara en summa redan på lönedagen.

RISK ÄR EN DEL AV PLACERANDE

- Placerande och risk går hand i hand.
- Att spara på **konton** är riskfritt, men på lång sikt äter inflationen upp pengarnas köpkraft när den allmänna prisnivån stiger: efter fem år kommer du att få mindre nyttigheter för 100 euro än idag.
- Vid **aktieplaceringar** är risken högre, eftersom placeringarnas värde fluktuerar under placeringstiden. På lång sikt och historiskt sett har aktier dock varit det mest lönsamma placeringsobjektet, med en genomsnittlig förväntad avkastning på 7 % per år.
- När du placerar kanske du inte får tillbaka alla pengar du har placerat. En placerare är ändå inte en hasardspelare. Förlust av kapital, till exempel på grund av konkurs, är mycket osannolikt i ett väl fördelat sparobjekt.
- Risken kan hanteras genom att sprida placeringarna till olika objekt och långsiktigt. Dessutom är det viktigt att lära känna placeringsobjekten väl och förstå i vad dina pengar placeras.

RISK ÄR EN DEL AV PLACERANDE

- Att spara på **konton** är riskfritt, men på lång sikt äter inflationen upp pengarnas köpkraft när den allmänna prisnivån stiger: efter fem år kommer du att få mindre nyttigheter för 100 euro än idag.
- Vid **aktieplaceringar** är risken högre, eftersom placeringarnas värde fluktuerar under placeringstiden. På lång sikt och historiskt sett har aktier dock varit det mest lönsamma placeringsobjektet, med en genomsnittlig förväntad avkastning på 7 % per år.
- När du placerar kanske du inte får tillbaka alla pengar du har placerat. En placerare är ändå inte en hasardspelare. Förlust av kapital, till exempel på grund av konkurs, är mycket osannolikt i ett väl fördelat sparobjekt.
- Risken kan hanteras genom att sprida placeringarna till olika objekt och långsiktigt. Dessutom är det viktigt att lära känna placeringsobjekten väl och förstå i vad dina pengar placeras.

**Kom ihåg: placering
och risk går hand i
hand.**

SPRIDNING MINSKAR RISKEN

- Spridning betyder att du inte lägger alla dina ägg i en korg. Om värdet på en placering minskar och du förlorar en del av de pengar du har placerat kan dina andra placeringsobjekt vara lönsamma och tryggar din förmögenhet.
- Genom att placera i en fond får du en färdig spridning, eftersom fonderna innehåller placeringar i flera olika placeringsobjekt. En aktiefond kan innehålla placeringar i företag som är verksamma till exempel i olika länder och/eller branscher.
- **Tidsdiversifiering:** Det är verkligen svårt att schemalägga placeringar enligt det mest fördelaktiga ögonblicket. Genom att placera regelbundet drar du nytta av både kurssänkningar och -höjningar:
 - När värdet på fonderna minskar kan du köpa fler fondandelar för samma belopp
 - När värdet på fonderna stiger kan du njuta av att värdet på din placering har ökat

UPPGIFT: RÄNTA PÅ RÄNTA

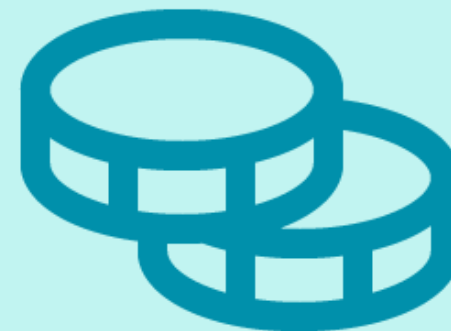
Reflektera i gruppen över följande frågor och skriv ner en uppskattning av rätt svar. Använd i beräkningarna en förväntad avkastning på 7 % (=genomsnittlig årlig avkastning på aktieplaceringar).

1. Om startkapitalet är 0 € och du sparar 100 € per månad, hur mycket pengar kommer du att ha om 10 år?
2. Uppskatta hur stor andel av detta belopp som är det kapital du har sparat och hur mycket som är avkastning på dina besparingar?
3. Om startkapitalet och sparbeloppet förblir desamma, men du fortsätter att spara i totalt 20 år, hur förändras situationen?
4. Om du har ett startkapital på 5 000 euro och ditt mål är att bli miljonär om 40 år, hur mycket behöver du i genomsnitt spara per månad?

När ni har gissat svaren öppnar ni Sparbankens räknare för ränta på ränta och kontrollerar er gissning med räknaren:

[Ränta på ränta – vad betyder det? - Sparbanken](#)

Kom ihåg att när du placerar ger pengarna ränta på ränta, vilket innebär att kapitalets totala belopp på lång sikt är högre än själva sparbeloppet.

Fanns det några överraskningar?

SPARANDE ÄR EN TJÄNST FÖR DITT FRAMTIDA JAG.

Idag är en bra dag att börja.

ANSVARSKLAUSUL

Denna presentation har utarbetats för att enbart användas för informationsändamål. Presentationens innehåll får således inte ses som ett erbjudande eller godkännande. I presentationen beaktas inte enskilda personers ekonomiska ställning, placeringserfarenhet och -kunskap eller andra saker. I presentationen beaktas inte heller finansieringsverktygets lämplighet eller ändamålsenlighet för enskilda personer. Uppgifterna i presentationen får således inte ses som individuella placeringsråd. Historisk avkastning garanterar inte en framtida avkastning. Presentationen har utarbetats utgående från information i Sp-Fondbolags egna källor och från offentliga källor och man har vidtagit rimliga åtgärder för att verifiera att informationen är autentisk och att den inte är missvisande. Vid utarbetandet av presentationen har man dock inte tagit i beaktande sådana uppgifter som omfattas av banksekretessen och som eventuellt har funnits till fondbolagets eller dess tjänstemäns förfogande. Vi ansvarar inte för skador som orsakas av felaktig eller bristfällig information i presentationen. Eftersom det förekommer risk i all värdepappershandel, ansvarar vi heller inte för skador som orsakats en person på grund av att denne har idkat handel utgående från de rekommendationer eller prognoser som ingår i denna presentation. Denna presentation får inte reproduceras eller på något annat sätt kopieras utan föregående skriftligt tillstånd från Sp-Fondbolag.

The logo consists of a stylized white symbol on the left, resembling a three-lobed clover or a stylized 'S' with a central vertical element. To its right is the word "Sparbanken" in a white, bold, sans-serif typeface.

Sparbanken